

4. Krasnov, S. (2004). The liquidity of the Ukraine's banks and their credit policy in the conditions of transition to the market economy. *Bankiv'ska sprava [Banking business]*, vol. 5, pp. 37–39 (in Ukr.).
5. Lavryshyn, O.I. (2003). *Bankovskoe delo [Banking business]*. Finance and statistics, Moscow, 672 p. (in Russ.).
6. Mishchenko, V., Somyk, A. (2008). The liquidity of banking system: economic essence, structure and methodological approach to the analyses. *Visnyk Natsional'noho banku Ukrainy [Proceedings of the National Bank of Ukraine]*, vol. 1, pp. 6–9 (in Ukr.).
7. *Official site of the National Bank of Ukraine, Statistics*. Available at: <http://www.nbu.gov.ua>. (in Ukr.).
8. Riabyshka, L.B. (2009). Estimation of the commercial bank management effectiveness. *Visnyk Kyivs'koho natsional'noho universytetu im. Tarasa Shevchenka: Ekonomika [Proceedings of the Kiyev national university after Taras Shevchenko: Economics]*. KNU, Kuiv, pp. 37–38 (in Ukr.).
9. Serpeninova, J.S. (2009). Factors influencing the bank liquidity. *Problemy i perspektyvy rozvytku bankiv's'koi systemy Ukrainy [Problems and perspectives of the Ukraine's banking system]*. UABC NBU, Symu, edition 24, pp. 354–359 (in Ukr.).
10. Jatseniuk, A.P. (2009). Reasoning of banking regulation and supervision principles and standards. *Visnyk Ukrain's'koi akademii bankiv's'koi spravy [Proceedings of the Ukrainian academy of banking business]*, vol. 1, pp. 3–8 (in Ukr.).

УДК 351.72(477) **П.Ю. Буряк**, д.е.н., **У.З. Ватаманюк-Зелінська**, к.е.н.,
Львівська державна фінансова академія,
м. Львів

АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА РОЛІ ДЕРЖАВНОЇ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ У РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ВПЛИВУ ЗА ПОРУШЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Анотація

У статті проаналізовано здійснення попереднього та поточного контролю працівниками органів Державної казначейської служби України за попередні роки, а також наведені найбільш суттєві попередження порушень бюджетного законодавства органами Державної казначейської служби України при обслуговуванні коштів державного та місцевих бюджетів. На основі результатів проведеного дослідження запропоновано визнавати відповідальність юридичної особи, винної у вчиненні бюджетного правопорушення. Подальше застосування відповідних фінансових санкцій до таких порушників передбачатиме відшкодування збитків, завданих бюджету внаслідок протиправних дій цих осіб. Перспективою подальших досліджень сфери впливу фінансового контролю на діяльність бюджетних установ при їх казначейському обслуговуванні стане розробка організаційно-правового забезпечення юридичної відповідальності за порушення норм бюджетного законодавства.

Ключові слова: бюджетне правопорушення, попередження порушень бюджетного законодавства, фінансовий контроль, Державна казначейська служба України.

П.Ю. Буряк, д.е.н., **У.З. Ватаманюк-Зелинская**, к.э.н.,
Львовская государственная финансовая академия, г. Львов

АНАЛИТИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА РОЛИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ КАЗНАЧЕЙСКОЙ СЛУЖБЫ УКРАИНЫ В РЕАЛИЗАЦИИ МЕР ВОЗДЕЙСТВИЯ ЗА НАРУШЕНИЕ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА

Аннотация

В статье проанализированы принципы осуществления предыдущего и текущего контроля работниками органов Государственной казначейской службы Украины за предыдущие годы, а также приведены наиболее существенные предупреждения нарушений бюджетного

законодательства органами Государственной казначейской службы Украины при обслуживании финансовых средств государственного и местных бюджетов. На основании результатов проведенного исследования предложено признавать ответственность юридического лица, виновного в совершении бюджетного правонарушения. Дальнейшее применение соответствующих финансовых санкций к нарушителям будет предусматривать возмещение ущерба причиненного бюджетам вследствие противоправных действий этих лиц. Перспективой дальнейших исследований сферы влияния финансового контроля на деятельность бюджетных учреждений при их казначейском обслуживании станет разработка организационно-правового обеспечения юридической ответственности за нарушение норм бюджетного законодательства.

Ключевые слова: бюджетное правонарушение, предупреждения нарушений бюджетного законодательства, финансовый контроль, Государственная казначейская служба Украины.

Petro Yu. Buryak, Doctor of Economic Sciences,
Ulyana Z. Vatamanyuk-Zelinska, Candidate of Economic Sciences,
Lviv State Academy of Finance, Lviv

ANALYTICAL ASSESSMENT OF THE ROLE OF THE STATE TREASURY OF UKRAINE IN THE IMPLEMENTATION OF PUNISHMENT MEASURES FOR VIOLATION OF BUDGETARY LEGISLATION

Annotation

In the article the principles of realization of previous and current control by the workers of organs of Government treasury service of Ukraine for previous years is analysed, and also the most substantial warnings of violations of budgetary legislation, by the organs of Government treasury service of Ukraine at maintenance of state and local budgets are shown. It is proposed to recognize the responsibility of entities, which are guilty in budget offence, based on the results of this research. Further application of appropriate financial penalties for such offenders will include reparation of the damages caused to the budget as a result of illegal actions of these individuals. The prospects for further research of the sphere of financial control influence on the activities of budgetary institutions during their treasury services will be the development of organizational and legal support of legal liability for violation of the budget legislation.

Keywords: fiscal offence, to prevent violations of the budget legislation, financial control, Public Treasury service of Ukraine.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Аналіз порушень бюджетного законодавства – важливий етап вивчення впливу наслідків правопорушень у бюджетній сфері. Він проводиться із метою вжиття заходів для профілактики виникнення правопорушень та їх ліквідації. Норми Бюджетного кодексу України [1] значно розширили повноваження Державної казначейської служби України у сфері попереднього та поточного контролю за дотриманням бюджетного законодавства, а також у сфері застосування заходів впливу за вчинені бюджетні правопорушення. Визначення ефективності застосування отриманих повноважень органами Державної казначейської служби України у сфері попереднього і поточного контролю та застосування ними санкцій за вчинені бюджетні правопорушення дозволить оцінити наслідки законодавчих нововведень та визначити заходи покращення процедури здійснення фінансового контролю цими органами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор.

Дослідженню функцій фінансового контролю приділяють увагу багато вітчизняних та зарубіжних фахівців, зокрема В. Д. Андреев, В. Д. Базилевич, І. А. Белобжецький, М. Г. Белов, М. Т. Білуха, О. Д. Василик, І. О. Лютий, Е. А. Вознесенський, Т. Т. Ковальчук, О. М. Ковалюк, Л. М. Крамаровський, П. В. Мельник, В. Г. Мельничук, Ю. І. Осадчий, Є. М. Романів, Б. Ф. Усач, В. С. Рудницький, В. В. Сопко, І. Б. Стефанюк, Дж. Ю. Стігліц, В. М. Федосов, Л. К. Царьова та інші.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Проте, на нашу думку, варто було б акцентувати увагу на особливостях організації контролю за цільовим використанням коштів державного та місцевих бюджетів, який здійснюється органами Державної казначейської служби.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є визначення ефективності розширення повноважень Державної казначейської служби України у сфері попереднього та поточного контролю за дотриманням бюджетного законодавства.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Попередження про порушення бюджетного законодавства передбачено на виконання статті 112 та 117 Бюджетного кодексу України [1], з метою забезпечення законності при реєстрації зобов'язань, фінансових зобов'язань та оформленні платіжних доручень, дотримання вимог Порядку обліку зобов'язань розпорядників бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України [2], Порядків обслуговування державного та місцевих бюджетів за видатками при здійсненні попереднього та поточного контролю органами Державної казначейської служби України [3; 4].

Аналізуючи дані Державної казначейської служби, необхідно зазначити, що за січень-вересень 2011-2013 рр. оформлено 30568 порушень бюджетного законодавства розпорядниками та одержувачами коштів державного та місцевих бюджетів на загальну суму 6246500 тис. грн. (табл. 1).

Досліджуючи найбільш суттєві попередження порушень бюджетного законодавства при обслуговуванні коштів державного та місцевих бюджетів, виявлених органами Державної казначейської служби України, слід звернути увагу на їхню діяльність у попередньому бюджетному періоді – 2013 році (див. табл. 2).

Таким чином, органами Державної казначейської служби України в період протягом липня-вересня 2013 року було попереджено найсуттєвіші

ФІНАНСИ

порушення бюджетного законодавства при обслуговуванні коштів державного та місцевого бюджетів на загальну суму 81412,9 тис. грн., в тому числі:

- відмовлено у реєстрації зобов'язань/фінансових зобов'язань розпорядників і одержувачів бюджетних коштів та надано попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства на суму 80333,5 тис. грн. (у 2011 р. – на суму 211253 тис. грн.; у 2012 р. – на суму 24062 тис. грн.);

- відмовлено у прийнятті до оплати платіжних доручень та надано попереджень про неналежне виконання бюджетного законодавства на суму 1079,4 тис. грн. (у 2011 р. – на суму 109 тис. грн.; у 2012 р. – на 31441 тис. грн.).

Таблиця 1

Здійснення попереднього та поточного контролю працівниками органів Державної казначейської служби України за січень-вересень 2011 – 2013 рр.*

Рік	2011		2012		2013	
	Кількість попереджень	Сума, млн. грн	Кількість попереджень	Сума, млн. грн	Кількість попереджень	Сума, млн. грн
Державний бюджет	3335	1420,9	2369	687	2721	1326,8
В тому числі:						
- в процесі взяття або реєстрації зобов'язань, фінансових зобов'язань;	2420	823	1832	646,3	2210	1316,5
- при прийнятті до виконання платіжних доручень	915	597,9	537	40,7	511	10,3
Місцеві бюджети	8845	964,5	5707	777,1	7591	1070,2
В тому числі:						
- в процесі взяття або реєстрації зобов'язань, фінансових зобов'язань;	6833	927,5	4631	727,6	6827	1049,5
- при прийнятті до виконання платіжних доручень	2012	37	1076	49,5	764	20,7
Разом	12180	2385,4	8076	1464,1	10312	2397

*Джерело: Розраховано авторами на підставі даних ДКСУ [6-8].

Кількість порушень бюджетного законодавства за оперативними даними Державної казначейської служби України у 2013 році порівняно з 2011 роком зменшилася на 1868, що становить 11600 тис. грн. (загальна їх сума у 2011 р. – 211362 тис. грн.) і на 2236, тобто 25909,9 тис. грн. (загальна їх сума у 2012 р. – 55503 тис. грн.).

Найбільш суттєві попередження порушень бюджетного законодавства, висунуті органами ДКСУ протягом липня-вересня 2013 року у розрізі адміністративно-територіальних одиниць*

Область	Державний бюджет			Місцевий бюджет		
	Назва установи, якій відмовлено у наданні бюджетних коштів	Причина відмови	Сума, тис. грн.	Назва установи, якій відмовлено у наданні бюджетних коштів	Причина відмови	Сума, тис. грн.
1	2	3	4	5	6	7
<i>Відмовлено у реєстрації зобов'язань/фінансових зобов'язань розпорядників і одержувачів бюджетних коштів та надано попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства</i>						
Донецька область	Службі автомобільних доріг у реєстрації договорів по капітальному будівництву	Відсутність планів фінансування реконструкції автомобільних доріг, чим порушено вимоги п.83 Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві, затверджених постановою Кабінету міністрів України від 01.05.2005 №668 [8].	76256,3			
Хмельницька область	Державному підприємству в реєстрації договору на будівництво будинку культури	Відсутність паспорта бюджетної програми	2291			
Київська область	Військовій частині у реєстрації договору на капітальний ремонт покрівлі	Відсутність рішення головного розпорядника бюджетних коштів щодо здійснення попередньої оплати, чим порушено вимоги п.1 постанови Кабінету Міністрів України від 09.10.2006 №1404 "Питання попередньої оплати товарів,	253,2	Управлінню житлово-комунального господарства в реєстрації договору на проведення капітального ремонту доріг	Неподання додатку до річного плану закупівель, чим недотримано вимоги п.2.1 Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби	984,4

1	2	3	4	5	6	7
		робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти" [9].			України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.03.2012 №309 [10].	
Житомирська область	Державній податковій інспекції в реєстрації комунальних послуг	Невідповідність фінансового зобов'язання відповідному бюджетному зобов'язанні, відображеного в бухгалтерському обліку виконання державного бюджету, згідно з п.2.9 Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.03.2012 №309 [10].	83			
Кіровоградська область				Професійно-технічному училищу в реєстрації договору на придбання кам'яного вугілля	Неповний пакет підтверджених документів щодо проведення процедур закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти, а саме відсутнє оголошення про результати процедури закупівлі, що були опубліковані в державному офіційному друкованому виданні з питань	320

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6	7
					державних закупівель та відповідних міжнародних виданнях, відповідно до вимог частини 4 статті 7 Закону України "Про здійснення державних закупівель" від 01.06.2010 №2289-VI [11].	
Черкаська область				Комунальному підприємству в реєстрації договору на послуги з розробки техніко-економічного обґрунтування (бізнес-плану)	Невідповідність напрямів витрачання бюджетних коштів бюджетному асигнуванню, а саме порушено встановлені вимоги щодо застосування економічної класифікації видатків відповідно до вимог Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 12.03.2012 №333 [12].	95
Волинська область				Сільській раді у реєстрації актів прийнятих робіт по капітальному та поточному ремонту доріг	Відсутність у розпорядника бюджетних коштів фактичних надходжень спеціального фонду відповідно до п.2.9 Порядку реєстрації та	50,6

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6	7
					обліку бюджетних зобов'язань розпорядників та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.03.2012 №309 [10].	
Разом			78883,5			1450
Усього					80333,5	
<i>Не прийнято до оплати платіжні доручення розпорядників і одержувачів бюджетних коштів та надано попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства</i>						
Дніпропетровська область				Повернені без виконання платіжні доручення відділу освіти	Наявність розпоряджень про зупинення операцій відповідно до вимог п.7 Порядку зупинення операцій з бюджетними коштами, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 19.01.2011 №21 [13].	839,1
Черкаська область				Повернені без виконання платіжні доручення комунальному підприємству		240,3
Разом						1079,4
Усього					1079,4	
Загальна сума					81412,9	

* Джерело: розраховано авторами на підставі даних ДКСУ [6-8]

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Застосування такого заходу впливу за порушення бюджетного законодавства, як попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства з вимогою щодо усунення порушення бюджетного законодавства повинне передбачати безпосередню відповідальність юридичної особи, винної у вчиненні такого правопорушення. Адже нормами бюджетно-фінансового законодавства передбачено притягнення до відповідальності суб'єктів, винних у вчиненні бюджетних правопорушень. У цьому випадку реєстр бюджетних правопорушень, який ведеться в органі ДКСУ, може стати підставою для прийняття відповідних фінансових санкцій

до таких порушників – відшкодуванням збитків, завданих бюджету внаслідок порушення. Перспективою подальших досліджень сфери впливу фінансового контролю на діяльність бюджетних установ стане розробка організаційно-правового забезпечення юридичної відповідальності за порушення норм бюджетного законодавства.

Список використаних джерел:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Про затвердження Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України : Наказ Міністерства фінансів України №309 від 02.03.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0419-12.3>.
3. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами : Наказ Міністерства фінансів України №1407 від 24.12.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0419-12>.
4. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету : Наказ Міністерства фінансів України №938 від 23.08.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1569-12#n18.5>
5. Здійснення попереднього та поточного контролю працівниками органів Державної казначейської служби України від 11 жовтня 2011 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/publish/article/153646>.
6. Здійснення попереднього та поточного контролю працівниками органів Державної казначейської служби України від 9 жовтня 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/publish/article/173914>
7. Здійснення попереднього та поточного контролю працівниками органів Державної казначейської служби України від 11 жовтня 2013 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/publish/article/198119>
8. Про затвердження Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.05.2005 року №668 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP050668.html
9. Питання попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти : Постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2006 року №1404 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP061404.html#
10. Про затвердження Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України : Наказ Міністерства фінансів України від 02.03.2012 року №309 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE20732.html.
11. Про здійснення державних закупівель : Закон України від 01.06.2010 № 2289-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2289-17>
12. Про затвердження Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету : Наказ Міністерства фінансів України від 12.03.2012 року №333 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=356613
13. Про затвердження Порядку зупинення операцій з бюджетними коштами : Постанова Кабінету Міністрів України від 19.01.2011 року №21 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/21-2011-%D0%BF>

References:

1. *The budget codex of Ukraine* (2010). Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (in Ukr.).
2. Ministry of Finance of Ukraine (2012). *An approval of an order of registration and accounting of budget commitment of spending units and budget receipts in the State Treasury Service of Ukraine, An order of Ministry of finance of Ukraine of 02.03.2012 №309*. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0419-12.3>. (in Ukr.).

3. Ministry of Finance of Ukraine (2012). *An approval of an order Treasury Servicing of state budget by expenditures*, An order of Ministry of finance of Ukraine of 24.12.2012, №1407. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0419-12> (in Ukr.).

4. Ministry of Finance of Ukraine (2012). *An approval of an order Treasury Servicing of state budget*, An order of Ministry of finance of Ukraine of 23.08.2012, №938. Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1569-12#n18.5> (in Ukr.).

5. *Previous and current control of employees of the State Treasury Service of Ukraine* (2011). Available at: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/publish/article/153646> (Accessed 11.10.2011) (in Ukr.).

6. *Previous and current control of employees of the State Treasury Service of Ukraine* (2012). Available at: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/publish/article/173914> (Accessed 9.10.2012) (in Ukr.).

7. *Previous and current control of employees of the State Treasury Service of Ukraine* (2013). Available at: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/publish/article/198119> (Accessed 11.10.2013) (in Ukr.).

8. *About an approval of general conditions of conclusion and execution of contracts for capital construction*, Resolution of Cabinet of Ministers of Ukraine of 01.05.2005, №668. Available at: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP050668.html (in Ukr.).

9. *The issue of prepayment of goods and services procured by budget funds*, Resolution of Cabinet of Ministers of Ukraine of 09.10.2006, №1404. Available at: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP061404.html# (in Ukr.).

10. *An approval of an order of registration and accounting of budget commitment of spending units and budget receipts in the State Treasury Service of Ukraine*, An order of Ministry of finance of Ukraine of 02.03.2012, №309. Available at: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE20732.html (in Ukr.).

11. *On public procurement*, Law of Ukraine of 01.06.2010, №2289-VI. Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2289-17> (in Ukr.).

12. *An approval of Instruction about using economic classification of budget expenditures and Instruction about using classification of lending budget*, An order of Ministry of finance of Ukraine of 12.03.2012, №333. Available at: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=356613 (in Ukr.).

13. *An approval of the suspension of budget funds operations*, Resolution of Cabinet of Ministers of Ukraine of 19.01.2011, №21. Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/21-2011-%D0%BF> (in Ukr.).

УДК 336.142

Е.І. Гатаулліна,

Київський національний торговельно-економічний університет,
м. Київ

ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Анотація

У статті розкрито економічну сутність державної фінансової політики як інструменту економічного зростання. Здійснено аналіз основних функцій фінансової політики країни. Обґрунтовано необхідність формування інституційних та методологічних засад державного фінансового механізму з метою посилення результативності структурних змін економіки та соціальної сфери. Визначено заходи фінансового регулювання у сфері доходів та видатків бюджету, встановлення рівня податкового навантаження, соціального захисту населення, інвестиційного розвитку. Запропоновано напрями формування та реалізації державної фінансової політики у сфері забезпечення довгострокового соціально-економічного розвитку на середньострокову перспективу.

Ключові слова: державна фінансова політика, фінансове регулювання, бюджет, податкове навантаження, бюджетна система, грошово-кредитна політика, пріоритети фінансової політики.